

Vegyestál

Voltaképp örvideni kellene annak, hogy a Vígszínház (ha már – kevésbé szerencsés választással – elővették a szöveget) nem terheli a közönséget „krúdys hangulatok” poétikusnak hazudott káprázatával. A lélek legbensőbb rezzenéseiről, a tovatűnő időről, Krúdy Gyula varázslatos írói titkairól lenne szó itt is – lecsupaszított formában, csak a szecesszió ironikus sejtelmeit őrizve meg, s kacérkodva a nagy-nagy űrrel, amely az embert körülveszi. Am A vörös postakocsi erre a szokatlanabb állomásra nem érkezik meg. Jobb-rosszabb összevisszaság, hangulattalan törekvés, színészi fakóság: ennyi kong a színen, nem több.

Menczel Róbert díszlete Vígszínházat épít a Vígszínházba, sok fehérret, sok aranyat, sok cirádát (s e kullisszák mégis dicséretesen szabadon hagyják a játékeret). De hol csillanna a színháziasság, a teátrumi, a színjátékos bölcsélet? Se Krúdy alapdrámája, se Kapás Dezső évtizedek mélyéből felsejlő adaptációja, se Tordy Géza és Radnóti Zsuzsa jelenlegi variációja nem bír ilyesfajta töltettel (Pápai Erika jelentéstelenül elhussanó Montmorency kisasszonya kevéske ehhez; Steinné – Halász Judit fagy bele a szerepbe – műintézete a madám néhány meghökkentő jelmezével együtt is az, ami: pirolámpás ház). Ha ez a fajta gondolatiság és képiség nem kulcsa a produkciónak, talán a jelzektől, az elvonatkoztatás megoldásaitól várhatnánk a keserű tapasztalatok és a csipkéző látomások kibomlását az életből kiöregedő Alvinczi Eduard és az életbe korán beleöregedő Rezeda Kázmér történetében? Ez a remény sem teljesül. Lukács Sándor páncélként viselt öltözékeiben csupán a figura elegáns szervírozására képes, ifjabb ellenlbasaként pedig Kamarás Iván még erre sem: neki türelme se nagyon van Rezeda vesszőfutásaihoz és bóklászásaihoz, s igaz, ami igaz: a Danis Lída e.h. játszott a Esztella, a furcsa szerelmi vetélkedés felnötté érő gyermeklány a egyszer sem izítja fel a rossz alvók félálomi derengésébe finoman bevilágított légköbmétereket.

Akárhonnán nézzük a sorjázó jeleneteket, egyik kezdeményre sincs folytatás vagy válasz. Pindroch Csaba (Csermetzky, udvarmester) jó dalnoka egy étektelen lakomának – ez a hang és látvány elenyész. Tahi Tóth László (Sylvester, titoknok), Vallai Péter (Unghonberky úr), Barta Mária (Özv.

Kamarás Iván és Danis Lída

FOTÓ: SZALMAS PÉTER

Bágyiné), Rajhona Ádám (Brestyik) kordában tartott, egyénileg fűszerezett vígszínházisággal dolgoznak – őket a rendező, Tordy Géza lomhán lehangogatja, csak légkörteremtés a feladatuk, különben fészkeljenek a szegletekben. A díszletelemek süllyedésétől-emelkedésétől a mélységben-magasságban tagolt tér kihasználásáig semminek nem mutatkozik törvénye, és a „nagy”, „általános” krúdyságokon kívül (vajon vannak-e egyáltalán ilyesmik?) semminek nincs következménye és tartalma. Némely kisebb szerepek kivitele ettől a társulattól (vagy vendégszínészeitől) lehangoló. Vukán György kísérőzenéje néha felébreszt, Gyarmathy Ágnes jelmezei néha a diszfunkcionalitáson is átszéplenek. Tordynak azonban nincs értelmező és kormányzó hatalma a számára oly kedves mű felett. Óriástükörrel – s a benne hullámmáni látszó drapériával –, háttérfüggönnyel, kifigurázott királyi trónnal rutinosan esztétizál, de a groteszkum pillangóit nem engedi repülni: lepkehálójával csap le rájuk, s a képek, víziók fogságát véli a látományok szabadságának. Ugyanakkor nem is hangulatokat szeretne elkapni, hanem Krúdy világát, sőt: a világot. Az előadás vegyestálján végül is nincs semmi; a szellemi korgást sürgős Krúdyolvasással, -újraolvasással kell csillapítani.

Tarján Tamás

Krúdy Gyula: A vörös postakocsi Vígszínház, Rendező: Tordy Géza